

20 maart 2022

Petrus ontkent dat hij bij Jezus hoort

Johannes 18:12-27

Thema: Petrus laat Jezus vallen als het moeilijk wordt

PROJECTTITEL: JEZUS MAAKT HET VERSCHIL

Projectthema: Vasthouden of verlaten?

Doel

De kinderen ontdekken dat echt houden van Jezus moeilijk kan zijn, als die liefde je iets kost.

Toelichting

Ook bij Annas en Kajafas neemt Jezus niets van zijn woorden en daden terug. Hij heeft niets anders gezegd en gedaan dan Gods woorden. Dat heeft iedereen kunnen zien en horen. Alle haat die daarvan het gevolg is, aanvaardt Jezus. Petrus heeft gezegd dat hij van Jezus houdt, dat hij Hem nooit in de steek zal laten. Dat was toen Petrus veilig in de kring van de discipelen zat. Maar nu is zijn Meester gevangengenomen en loopt groot gevaar om zwaar gestraft te worden door zijn vijanden. Petrus wil zien wat er gebeurt met zijn Meester, maar schrikt als hij wordt herkend. Misschien loopt hijzelf nu ook gevaar. Hij houdt van Jezus en vindt Jezus' boodschap over God geweldig, maar zijn vrijheid en zijn leven zijn hem meer waard. Is het angst? Ongeloof? Tot drie keer toe ontkent Petrus bij Jezus te horen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Petrus laat Jezus in de steek

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jezus hoe oneerlijk Jezus wordt behandeld door de priesters. Jezus blijft vertellen, ook naar hen, over Gods liefde. Maar het heeft geen zin. Ze luisteren niet en slaan Hem.

Jezus' vriend Petrus kijkt van een afstand toe. Dan herkennen verschillende mensen Petrus: jij bent toch een leerling van Jezus? Hoe verdrietig en erg is het, dat Petrus drie keer zegt dat hij niets met Jezus te maken heeft. Jezus en hij waren toch vrienden?

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jezus gaat door, Petrus haakt af

Richtlijnen: Jezus neemt in het verhoor door zijn vijanden niets van zijn woorden terug. Hij heeft over Gods liefde verteld en die laten zien in zijn wonderen, open en eerlijk. Iedereen kan weten dat Hij de Verlosser van God is. Vraag het hun maar! Petrus heeft heel veel van Jezus gehoord en gezien. Hij is een leerling en vindt zichzelf de beste vriend van Jezus. Als er iemand kan vertellen wat Jezus heeft verteld over God, is het Petrus wel. Maar hij doet dat niet. Petrus ontkent zelfs dat hij bij Jezus hoort. Petrus neemt afstand van zijn Meester en Vriend, nu het gevaarlijk wordt. Nu vangt Jezus echt alleen de klappen op. Hij staat zonder vriend tussen zijn vijanden. Wat erg voor Jezus! Wat een afgang voor Petrus! Zou Jezus nu nog wel van Petrus houden?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Sta jij voor jouw mening?

Richtlijnen: De priesters vragen Jezus wat Hij de mensen verteld heeft over God. Dat weten ze best, ze willen Jezus alleen verder in de problemen brengen? Hem pijn doen en een klap in het gezicht geven. Jezus past zijn verhaal niet aan. Zoals ik het heb gezegd en gedaan is het. Vraag het maar aan mijn volgelingen.

Petrus schrikt als anderen hem herkennen als leerling en vriend van Jezus. Petrus weet bijna alles van Jezus. Hij heeft steeds gezegd dat hij van Jezus houdt, dat hij Hem nooit in de steek zal laten. Nu het hem moeilijk wordt gemaakt en hij misschien gevaar loopt, zegt hij: 'zo heb ik het niet bedoeld, hoor. Ik heb eigenlijk niet veel met Jezus'.

Petrus laat Jezus als een baksteen vallen. God en Jezus zijn belangrijk, maar nu even niet. Zijn veiligheid en een prettig leven zijn hem meer waard. Het is maar goed dat Jezus Petrus niet laat vallen...

Durven de jongeren te staan voor wat ze geloven, met woorden en daden? Ook als ze daarin alleen staan? Ook ze daarvoor in de problemen kunnen komen?

Extra Bijbelgedeelte: 1 Petrus 3:13-15

(Wees steeds bereid u te verantwoorden, ook als u moet lijden voor uw Heer)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

- Vs. 12vv Eenvoudige soldaten (vast van allerlei volken), een Romeinse tribuun, Joodse gerechtsdienaars, de hogepriester en diens schoonvader. Een oude leugen is dat Jezus door de Joden gedood is. Let op hoeveel werk Johannes er hier en elders van maakt om te laten zien dat de hele mensheid mee schuld op zich neemt. En Johannes maakt voor zichzelf geen uitzondering. Als bescheiden mens en keurig schrijver wil hij liever geen 'ik' schrijven of zijn eigen naam. Dus noemt hij zich hier 'een andere leerling' en 'de kennis van de hogepriester'. Niet alleen in de tekst blijft hij graag op de achtergrond. Hij stapte ook niet bepaald naar voren om voor Jezus op te komen. Hij loodst Petrus naar binnen. Dat durfde hij net wel.
- Vs. 17v Als iemand de heldenrol heeft in het hele proces, dan is het Petrus, die met zijn dolk aan de slag was gegaan bij de aanhouding van Jezus. En juist hem had Jezus aangezegd dat hij nog in deze nacht driemaal niet voor Jezus op zou komen, maar afstand van Hem zou nemen. Hier ontkent hij een leerling van Jezus te zijn. En als Petrus al zijn moed en trouw kwijt is, dan hoef je niet verder te zoeken. Iedereen, tot de held van het verhaal aan toe, laat Jezus in de steek. Dat Johannes daar zoveel nadruk op legt heeft betekenis: Jezus staat alleen. Als Gods reddingsplan voor ieder die gelooft werkelijkheid wordt, heeft Hij niets anders dan vijanden en zondaren om zich heen. Geen volk (Jood, Romein of anders), geen geestelijke (hogepriester of Schriftgeleerde), geen familie, geen volgeling die Hem werkelijk bijstaat.
- Vs. 19vv Officieel is dit het openbare proces. Maar als Johannes niet 'toevallig' bevriend was geweest met de hogepriester, zouden we er nooit van hebben gelezen. Officieel moet de hogepriester de waarheid boven water brengen. Jezus' antwoord ontmaskert hem echter. Jezus zelf had altijd in het openbaar en in het volle daglicht opgetreden. Het is deze schimmige 'rechtszaak' die in de nacht, achter gesloten deuren moet plaatsvinden. Niet de beklagde, maar de rechtbank kan het daglicht niet verdragen. Die klap, en de stilzwijgende instemming van de hogepriester, maken het beeld compleet: Hier geldt het recht van de sterkste.
- Vs. 25vv Keken we net even mee met Johannes, nu zijn we terug bij Petrus. Hij laat Jezus een tweede en een derde maal in de steek.

Vragen

- Voel jij je veilig als je gevraagd wordt of je een leerling van Jezus bent?
- Als jijzelf iemand uit dit verhaal zou spelen, in wie kan jij je dan het best inleven?

Auteur: KS

Liederen

Psalm 5	
Lied 558	(=Gezang 178 LvdK)
Lied 556	(=Gezang 173 LvdK)
Jezus is	Hemelhoog 348
Hij alleen	Hemelhoog 337
Als ik lees in de Bijbel	Op Toonhoogte 424
Als ik mijn ogen sluit	Hemelhoog 163
Jezus, ik wil u bedanken	Op Toonhoogte 431
Waarom bleef U zo stil?	Hemelhoog 205
Wat een Vriend	Op Toonhoogte 436

Auteur: PZ

Petrus laat Jezus in de steek

Jezus is gevangengenomen door de soldaten. Samen met de dienaren van de Joodse leiders nemen zij Jezus mee de tuin uit. Ze gaan op weg naar Annas, de schoonvader van Kajafas de hogepriester.

Simon Petrus en een andere leerling lopen achter Jezus aan. De andere leerling kent de hogepriester. Hij kan daarom mee naar binnen als Jezus naar het huis van de hogepriester gebracht wordt.

Petrus blijft buiten bij de poort staan. Hij kan niet goed zien wat er binnen gebeurt.

Na een tijdje komt de leerling die al binnen is weer terug. Hij praat kort met het meisje dat de poort bewaakt. Nu mag Petrus ook naar binnen.

Als Petrus binnenkomt zegt het meisje bij de poort tegen hem: 'Jij bent toch een leerling van die Jezus?' Petrus schudt zijn hoofd. 'Nee hoor, ik niet!'

Het is koud buiten. Op de binnenplaats van het huis brandt een vuur. De slaven en dienaren van de hogepriester staan om het vuur heen om warm te blijven.

Petrus gaat er ook bij staan.

Ondertussen stelt de hogepriester vragen aan Jezus over zijn leerlingen en over zijn uitleg over God.

Jezus blijft rustig en zegt: 'Ik heb altijd in het openbaar tegen de mensen gepraat, Ik heb niks in het geheim gezegd. Ik heb steeds uitleg gegeven op plekken waar Joden bij elkaar komen. U hoeft Mij niet te vragen wat Ik heb verteld. U kunt het aan de mensen zelf vragen, zij hebben gehoord wat Ik heb gezegd. Ze weten het precies.'

Een van de dienaren slaat Jezus en roept: 'Hoe durf je zo tegen de hogepriester te praten!' Weer blijft Jezus rustig. 'Als Ik iets verkeerd heb gezegd, zeg dan wat dat is. Maar als het klopt wat Ik zeg, waarom sla je Me dan?' Dan stuurt Annas Jezus weg naar Kajafas, de hogepriester.

Simon Petrus staat nog steeds bij het vuur. Iemand zegt tegen hem: 'Jij bent toch een leerling van Jezus?' 'Nee hoor, ik niet!', zegt Petrus.

Even later spreekt een slaaf van de hogepriester Petrus aan. Hij was familie van de man bij wie Petrus een oor had afgeslagen. 'Volgens mij heb ik jou samen met Jezus in die tuin gezien!'

Voor de derde keer zegt Petrus dat het niet zo is. Meteen daarna kraait er een haan.

Auteur: HVM

Jezus gaat door, Petrus haakt af

Neem een NBV mee, leg die open in de kring. Lees de teksten, op de aangegeven momenten voor uit dat boek.

Inleiding

Vorige week hadden we het over een spannend spelletje op het schoolplein. Twee tikkers moesten klasgenoten vangen en drie tikken op de rug geven. Als een kind gevangen en getikt is wordt hij naar een hoek van het schoolplein gebracht. In die 'gevangenis' zorgt een bewaker dat hij daar 'gevangen' blijft, achter een krijtstreep. De niet-getikte kinderen lopen vrij rond. Zij proberen hun gevangen vriendjes vrij te krijgen door ze uit die hoek en over die streep mee te trekken. Tegelijk moeten ze blijven opletten zelf niet gevangen te worden. Als een kind uit de gevangenis vrij komt mag die weer mee rennen over het schoolplein. Zo blijft het spannend.

Bijbelverhaal

In de tuin

In de donkere tuin met de olijfbomen is het ook spannend. Johannes schrijft verder. Luister maar.

Lees vers 12 uit de Bijbel.

Jakobus, Johannes, Petrus en de anderen kijken bang en met kloppend hart naar wat de soldaten met hun Meester doen. Ze binden hardhandig zijn handen aan elkaar en nemen Hem mee. Jezus verzet zich niet. Een voor een sluipen de leerlingen van Jezus door het donker weg. Dit vinden ze té gevaarlijk. Twee vrienden doen dat niet. Zij lopen heel stil achter de soldaten aan naar het paleis van priester Annas. In zijn verslag noemt Johannes zijn eigen naam niet, maar we begrijpen wel dat hij het is.

Lees tekst 15 en 16.

Johannes is een kennis van de hogepriester daarom mag hij naar binnen in het paleis. Petrus mag met hem mee. Omdat die erg bang is, voelt hij snel nog even aan het mes in zijn tas; het is er nog! Dan herinnert hij zich dat de Meester niet wil dat hij het gebruikt, dus blijft het in de tas. Het meisje dat de deur opendoet kent Johannes. Ze groet Petrus en vraagt: 'Hé, hoor jij ook bij die man?' 'Welnee!' schrikt Petrus. Dan loopt hij naar het vuur om zich te warmen. Zijn hart bonst ervan. Zullen ze hem hier herkennen als vriend van de gevangene? Hij haalt diep adem en luistert stil naar de verhalen rond het vuur. In de grote zaal is priester Annas binnengekomen. Hij was lang hogepriester maar nu is Kajafas hem opgevolgd. Iedereen in de zaal knikt eerbiedig naar hem. Annas begint Jezus vragen te stellen: 'Wij willen graag weten wat U uw leerlingen en andere luisteraars vertelde over Uzelf en de eeuwige God. Vertel ook ons daarover...!' Als Annas zwijgt, zegt Jezus: 'Weet u, wat Ik gezegd heb, heeft iedereen kunnen horen. Ik deed dat in de tempel en in de synagogen, nooit in het geheim. Het zou beter zijn als u naar antwoorden over Mij luistert naar de mensen die dat gehoord hebben. Zij kunnen het u vertellen.' De bediende die naast Hem staat haalt meteen hard uit en geeft Jezus een rake klap in zijn gezicht. 'Klats! Hoe durf je zo brutaal te zijn tegen de hogepriester!' schreeuwt hij. Rustig zegt Jezus: 'Als het niet klopte wat Ik zei, zeg het me dan, maar als het klopt, waarom slaat u Me dan?' 'Breng Hem naar de hogepriester!', roept priester Annas. Ruw wordt Jezus naar de kamer van de hogepriester geduwd.

Bij het vuur

Petrus staat nog steeds bij het vuur. Hij heeft het ijskoud. Ineens draait iemand zich naar hem toe en kijkt hem onderzoekend aan: 'Hoor jij ook bij die onruststoker die gevangen is?' Petrus' hart bonst van schrik. 'Nee hoor, zéker niet.' roept hij. Een ander in de kring, familie van Malchus met het gewonde oor wijst naar Petrus en zegt: 'Maar ik heb jou wel gezien in die tuin met de olijfbomen. Dat weet ik zeker!' Petrus schudt heftig zijn hoofd. Dán klinkt buiten in de vroege morgen, het geluid van een

→
lees verder op de volgende bladzijde

wakkere, kraaiende haan. Niemand let erop maar Petrus herinnert zich meteen, wat zijn Meester over dat moment heeft gezegd; hij heeft zijn Meester in de steek gelaten...

Om door te praten

Bij een spelletje op het schoolplein kunnen anderen je uit de gevangenis bevrijden. Je kunt rekenen op een vriend of een klasgenoot: ze proberen je vrij te krijgen.

Uit het verslag van Johannes blijkt dat Jezus op niemand kon rekenen. Om Hem heen waren alleen mensen die vijandig waren. Zijn vrienden waren gevluht of te bang om iets te doen.

Zelf probeerde Jezus niet 'weg' te komen, terwijl Hij dat best zou kunnen. Hij verzette zich niet en bleef de gevangene van boze mensen die Hem haatten. Kan iemand vertellen waarom Jezus 'vrijwillig' deze keus maakte om door te gaan?

Stel jij hoorde bij de vriendenkring van Jezus. Welke rol paste jou dan het best? Vechten, vluchten of doen of je er niet bij hoort?

Kun je ook zeggen waarom je zo zou doen?

Afrondend gebed

Here Jezus. Als we diep in ons eigen hart kijken, weten we best dat wij net als uw vrienden zouden doen; afhaken en niet opkomen als gebeurt wat niet klopt. Daarmee lieten zij U in de steek. Soms doen wij ook zo. Wij mensen vinden kiezen tegen onrecht en kwaad meestal niet makkelijk. Omdat we bang zijn of niet tegen anderen durven in gaan. U maakte de keus om te doen wat uw Vader wilde. Alleen zo kwam het goed, al was het ook heel moeilijk, angstig en onveilig. Wilt u ons hier op aarde helpen als wij moeilijke keuzes moeten maken? Wilt U ons dan helpen met moed en dapperheid om te gaan waar, of te doen wat, U graag wilt? Dank U wel.

Afsluitend zingen

De woorden van lied 42 uit Op Toonhoogte passen bij het gebed. Mooi om die woorden uit psalm 19 zingend mee te geven; Mogen de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn.

Auteur: JHP

Sta jij voor jouw mening?

Inleiding

Heb jij een mening? Ja? Waarover dan? Over alles? En spui je die mening te pas en te onpas of is het een weloverwogen mening?

Als ik 'mening' google staan er 25 beschrijvingen van dit woord.

Een paar voorbeelden: gedachte, bewering, idee, oordeel, advies.

Een mening vormt zich doordat je iets ziet, meemaakt of hoort. Daar denk je over na en je komt erachter hoe je daar zelf in staat.

Je hoeft je mening niet altijd te spuien...je kunt je mening geven als die aan je gevraagd wordt in een gesprek bijvoorbeeld. De ander geeft ook zijn mening en dan kan het soms gebeuren dat jij je mening 'bijstelt'. Of die ander, omdat jullie nieuwe dingen horen van elkaar waar je nog niet aan gedacht had.

Maar als het zover is dat je een goedgevormde mening hebt is het belangrijk dat je daar trouw aan blijft. Moelijk is het dan soms om bij tegenslag je mening vol te houden en niet uit angst 'met alle winden mee te waaien'.

Bijbelverhaal

Petrus, een vurige leerling van Jezus, heeft sowieso een ijzersterke mening over zijn liefde voor Jezus. Hij zal Hem altijd trouw blijven en voor Hem opkomen.

Nou was Petrus wel even in slaap gesukkeld toen Jezus 's nachts in Getsemane was om in zijn grote nood te bidden tot zijn Vader. Jezus had gevraagd om Petrus' steun, dat Petrus wakker zou blijven zodat Hij zich niet zo alleen voelde. Maar ja, het was al zo laat en het was zo'n bijzondere, lange dag geweest...zijn ogen vielen zomaar dicht.

Maar hij is wel voor Jezus opgekomen, nu de soldaten Hem komen arresteren. Hij heeft zijn zwaard getrokken en een oor afgesneden van een van de soldaten. Dat heeft hij allemaal voor Jezus over...

Jezus wordt geboeid en meegenomen naar de stad. Petrus loopt samen met een andere leerling achter de stoet aan. Waar de anderen zijn gebleven? Hij ziet ze niet meer.

Jezus wordt naar het paleis van Annas en zijn schoonzoon Kajafas, de hogepriester, gebracht. Annas is voor Kajafas hogepriester geweest en vervult nog steeds belangrijke taken.

Petrus is bij de poort blijven staan, je mag natuurlijk niet zomaar mee naar binnen. De andere leerling is een kennis van Kajafas en loopt met Jezus mee het paleis in. Even later komt hij weer naar buiten en zegt tegen de portierster dat Petrus mee naar binnen mag. Het meisje kijkt naar Petrus en vraagt of hij soms ook een leerling van die man is. Petrus zegt: 'Nee hoor, ik niet'. Dat is niet fraai van Petrus... waarom zegt hij dat nou, hij is toch degene die alles voor Jezus over heeft?

Gauw loopt hij verder en gaat bij een lekker warm vuurtje staan bij andere mensen.

Ondertussen wordt Jezus verhoord. Annas ondervraagt Jezus als eerste: 'Waar hebt U eigenlijk allemaal over gesproken met al die mensen die steeds bij U waren?' Jezus zegt: 'Ik heb altijd in het openbaar gesproken, in de synagoge en in de tempel. Daar heb ik Gods woord uitgelegd waar iedereen het kon horen. Nooit heb Ik in het geheim met mensen gesproken. Waarom vraagt u dit dan? Vraag het maar aan de mensen die erbij waren, zij weten wat Ik verteld heb'.

Een van de dienaren geeft hem een keiharde klap in zijn gezicht: 'Zo praat je niet tegen de hogepriester!' Jezus zegt rustig: 'Als ik iets verkeerd heb gezegd, zeg dan wat dat is. Maar als het juist is wat Ik zeg, waarom slaat u Mij dan?' Zo komt Annas niet verder en stuurt Jezus, nog steeds geboeid, naar Kajafas.

Ondertussen staat Petrus nog steeds bij het vuur. Het is een koude nacht en hij is moe.

De andere mensen rondom het vuur praten met elkaar. 'Ben jij soms ook een leerling van die man die gevangengenomen is?'

'Nee, ik niet', zegt Petrus meteen. Zijn hart klopt in zijn keel, hij is bang dat hij ontdekt wordt en ook gevangengenomen wordt. En wie weet wat er dan gebeurt...hij huivert van angst.

Een van de mannen, een slaaf en ook nog familie van de soldaat bij wie Petrus een oor heeft afgeslagen, herkent hem. 'Ja hoor, ik heb je zelf gezien in de olijfgaard. Jij was erbij. Ik zag hoe jij een oor afsloeg bij mijn neef. Die man, die Jezus, pakte het oor en maakte het weer vast aan zijn hoofd. Dan zal ik toch zeker wel weten wie dat deed!' Petrus weet zich geen raad...hij is erbij als hij nu niet gauw ontkent dat hij bij Jezus hoort. 'Welnee man, ik ken Hem niet eens, hou toch op met die onzin!'

'Kukelekú, kukelekú,...'

De haan kraait.

En Petrus beseft dat Jezus dit heeft voorspeld! Petrus heeft zijn vriend, zijn Meester verloochend, drie keer ontkend dat hij bij Jezus hoort. Wat erg...! Hij heeft Jezus in de steek gelaten, terwijl hij Jezus had beloofd om dat nooit te doen!

Afsluiting

Petrus was bang dat hij ook zou moeten lijden. In onze tijd zijn er overal op de wereld mensen die lijden omdat zij Jezus volgen. Zij worden onderdrukt, gevangengenomen, vermoord.

Wat ik zou doen?

Ik hoop dat ik de juiste keuze zou maken.

En jij? Durf jij te staan voor wat je gelooft?

Auteur: RvBvdB